Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СВЕТ

СОВЕТСКИЙ СОЮЗ
СССР
ЗНАКЛОЧЕ

СОВЕТСКИЕ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера деиз ● ЕРА, 15 июнь, 1978 шу. ● № 72 (5892). ● Мах 2 кеп.

Вай Сийлахь-йоккха Даьхе соаьха ше хьехнина 60 шу дизар белгал а даьккха ворхIаг1ча итт шерене чуенна. Аллхн цхьан саго ваханн боаккхача хана саг цецвалладе йоьла ергаолаш хиннаг цун экономикен культурех дегIаоблаеча, ма-дарра аьчьа, хьаьвг дегIаоначе социализмэ общество.

Дунен хьалхьаьта юкъера кхоьхан мелбаларо аьттув бола хьалаш хьадаьд социализмах дола бакъларан дIадоаржадара, марксистско-ленински идеологена, социалистически вахара хьисапе пропаганда ера, империализмэ политикана критика ера. ХIаьта социализм тодаш хилар цхьаькка дола ловргIолаш боаьчча буржуазни идеологаша шоай хур-могар ду цох аьлдиташ дуьнцера. Цунна дуьзденна хьаьстта арбеннаг «вахара хьисапа» деша гонахьара кьовсам. Цу хьакъеьчьа новкъоста Л. И. Брежнева белгалдаьккхад: «Вай пропагандистски, агитационно-массови фронта боаьлой декхарийла ба хьеш ца беш, тIагIертан эффективнен идеологически тIагIортамаш юхатоха, милиноган болча нахи социалистически обществах, советски вахара хьисанах, вай мехка коммунизм хьаьлраьх бакьдар дIадовзийта. ХIаьта из де доаг1а бIубенна, дог тийша волаш, дIахкстаеш къаьгтан. Советски Союзах бакъ дош дIахаьа деза вай Львгтан ерриг1ача континенташка».

Советски наьха вахара хьисанах вай доаг1а а доаг1аш социализмэна карагIдаьнна эгтара доаьхкаг1а дола хIама доарх1. Цу вахара белгалонаш, башхалонаш къаьгта хьа а хьекхай, дIа а чоаг1ийьай СССР а, союзнин автономни республикаш а Конституцен тIа.

Вай мехка баьхча дуьхьаьча кьамех болча наьха вахаре чоаг1ийенна дIаэттай коллективизма, вIашаг1 ваьхьа.

ВАЙ ВАХАРА ХЬИСАП

новкъостал дара, доттаг1аьла, революционни идеологаш тешаме хилара, шоай кхоьанех дог тийша хилдара омаллаш. ХIаране вахара кхел, цун сийн нраьн аьхха кьаьхьегамца дувзаро Iаьлымате «чоаг1а эргабьккхаб сага саькетан, ший а кIхчар а общественно-пайдаьчча кьаьхьегамдара цун дог-ойла. Советски наьха дика кхеттаду вайнга массенена хьаьбг болх хуьлга наччхьалхкен Керттерча Законе тIа дIачоаг1аьь да Iеш бокьонна вахаре хьоачашдаь а даьнийаг1а.

Советски Союзе баьхча наьха эгтара чоаг1аг1аьа доккхал деш хIама да хьалкъашта юкъера доттаг1аьл. Цу доттаг1аьнца, барт-чьоаг1онца юьз цар ерриг1а шоай котлоелан. Уж дог тийша ба шоашта эшача молаг1ийа г1улакхаш оарцаг1бала новкъостий ерриг1ача вай Совзе боалаш хилараьх.

Новч-Г1алг1ай кьаьхьегамхошта диньаргдан массеех шу хьалха льаьта аьлача хана даь ше хоаметтаттадеча дакха доаг1аш доалаьарра автономни, союзни республикашкара, областашкара нах оарцаг1бальна хилар, тIаккха шоаш а бисабаш уж юстара цу тайпара г1о кIхчарна эшаш йоттиг хиича. Гроэнера бахархой чоаг1а г1ара ба Минутах эхача мотшиг хIаьнз хьалладь даьхначеи деи латтачеи ший тайпара архитектура йолча дукхказа вашIаргдаьчча цIемошта. Вай города из оаг1ув хозъеь доаг1 уж пIенош Грузе Коммунистически парте Центральнен Комитетен Министрий Советен социалистIа вайшга хьалдеш да.

ТIаккха уж тайпара дувц «Грузнефть» объединене генеральнн директора Р. Н. Тевадзе шоашта мехкдаьтта бала хьалъаьра оарцаг1бальнача вай республикерча викаеш. «Тоона мешаьнна ха тIаккхьаьчча», эгтара хьалка новкъостала балькарех бар Нохч-Г1алг1айченера мехкдаьттаьхой. Автономни республика вежарий хьисанг ше опыт йоьла. Карабулакера бурувлеттарашн бахьийта на Iеш техникен оборудованин хьоаьйнр; цар йоккха опыт, бурув тохара лаккха сухал — тхона йоьла дикашкола».

Октябрьски революции хилалеьха хиннаг чунна. капиталистически механика тахан а долаш доаг1унца нийсдича чоаг1а хам бе боаг1а дуккха кхыдола а хIамаш да вай вахаре, бакъда вай нарца дIаБемал, уж иштта хила дезаш санна хет. Царех да болх бе, деша, салаIа, уьахулIено лорах бокьо йоьлин вай хилар.

Цу дерригнена бе боаг1а мах а беш шерра пропаганда е декхарийла я партийни, советски, профсоюзни, комсомольски организацеи, культура учреждении. ХIара лекци, беседа, политинформаци, йоккха а хIамга а а мероприяти тIаераьаьл хилаг1а. еза вай вахара башхалонаш кьаьгта г1аг1ойтара, вайна карагIдаьнираш дIахо дебдарра, советски патриотизмэн социалистически интернационализмэн уйлаш чоаг1ийара. Иштта, доарх1ам бе боаг1а керда историческен юкъарде оалача советски халкъа керда цIейш, тридицеш, обрядаш, омаллаш, г1улаккхаш шерра доаржадара а.

Цунна цхьана вай диндалайта йиш ян балхах кьеьхкан, фуьрзаьнна дан а шоай аьттув лехарна наччаьхьалкхен чотагIа бIаьхий хила г1ерташ, тIехдаьхьа кьаьрахьаш мелаш, дIаяхчча заман, ширгдьнна г1улаккхаш хьалуьнцан бола нах дукха беш а вайна юкъе тахан а тIехьа болаш хилар. Вай сийрла вахар нIрчаьдохьа уж зене г1улаккхаш леладеранца кьовсам доаттабога оарцаг1ьаьккха еза вай ерриг1а общественность, идеологически балка ерриг1а средствах. Из г1улаккх дерттIа чаьхдаьккарга хьежа г1ирда вай КПСС XXV съезда решенен кхоачашьеча доаха толамаш а.

МОША ГОРОСЬЕК ЧУЭЦА ЙОЛАЯЬЙ

Укх шерара эгтара хьалхара хьаькъам — моша горошек чуэцара арайьхар шоай комбайнан самарийнаьхьа Шалински района «Южный» совхоза механизаторга Истамулов Нажара, Гадаев Адиньа, Абдурахманов Вахас, Кенгурцев Султана. Шин дийнаьхьа дукха хIама да эшаш 35 гектара тIара моша горошек хьекхар цар план 30 йолаш. ХIаьта ерриг1ача культура 300 гектара тIа я цу боахаме. Хьалхарча шин дийнаьхьа бIаьча бIаьгга итогах хьалха Iетамулов Нажар ва.

Хьекха моша горошек кхай тIара ворхI тракторан лафетана хьаьтта дIаьхуьйх. Цигга лаьрхIа йолча молотилкаца оард.

Моша горошек чуэцара болх беш бIаь соаг1а саг ва. Дика вIаштIехьаьйхьад ньха балха хьалаш. Iуйрийна машиннашца кхай тIа хьа я боалабу иштта ца а буг уж, делкьийта бIаьйш кхача баьь.

— Укх шера план 1200 йолаш паччахьалхкеера 1800 тонн моша горошек йоьхка доп деннад тха боахамца кхай леладеранца. — йоьх совхоза керттерча экономиста Висилаев Махьмала. — ЛаьрхIар кхоачашдерхIопрах шеко ец. ХIара ер ца 40 йолаш.

Х. МАГОМЕТОВ.

ДОАКЪАРАШ IАЛАШДЕЛГА СИХДЕ!

ХЬАЛХА-ЛАТТАРАШЦА НИЙСЛЕ!

Iанна лаьрхIа планагIа 3000 тонн сенаж кийчье езача 4500 тонн кийчье — иштта декхар да доаькъара бIаьг. ГIоьг1ийна йоьла йаьа пишийторашца «Первое мая» колхоза доаькъар Iалашдеранца шоашта хьалхаьа ка г1оьг1ашка. Iочуделлад 3620 тонн моша доаькъар. ДIаьхо чуийнна сенажн силоси муйоллаш бе первомайцан.

Ший берригача пизаца а шин сменагIа а болх беш а колхозд кормоцех. Складашка дIадахьийтад 98 тонн баьца хьоар, моша гранулашн брикеташн.

Сенажн гранулийн дикка доккха даьхь уьх йиоца деношка — доаькъар Iалашдера месячник доалеенначуа тIехьаьГа Iалашшь да.

Первомайцашца пийлуш да кхыдола доаькъанн а. Дийза ужсар кхоачашле а г1ерташ № 2 йолча шурий совхозан кхьхьегамхошца месячникца задаин 250 тонн йолча 12 дийнаьхьа кийч а яь аргIан а дIа дIаотгаьий 118 тонн йол. Еррига Iалашьь йол 223 тонн я, баьца ьхоар 50 тонн да.

ХIара да тIехьаьГа буг цу хьоькъачч техника оьсарле лаьх я ешаг «Заьгорский» отгормочин совхозца механизаторашца аргIан а дIа дIаотгаьий 370 тонн йол. Из я месячник йолча хьалхкоачашле езача задаие ахвнеа дукхагIа.

ТIехь - тIехьаьГа сихагIа болх беш ба АВМ-0,4 ядаьг агрегата машиннисташ а. Месячника 12 дийнаьхьа цар кийчьаьь 51 тонн баьца хьоар.

Цу тайппара хьалаш доллаше а дукхха боахамаш тIехьаьдуг, зехьа йоьло ха. Гаттара «Ленин» да доаькъар Iалашдаьь, масала, «Ленинский шурий» совхозе.

Хьаьхалаттарий опыта то хьаьхьоьх: творчески, хьинар айдаь, тIатеIIа болх беча мотивацца, шега хаоттама хьалаш мичча бесса даде а толамца Iалашду доаькъар.

Iийсле хьалхалаттарашца!

ХЬАЙБАШТА — БИЗЗА КХОАЧАМ (РЕЙД)

Иттанг йол хьокха агрегаташ арайьнна уьх деношка Сунженски района колхозашкен совхозашкен хьайбашта доаькъар Iалашле. Механизаторашца доаькъарш кийчо ярца ударнин бутт кхайкабаьь. июнь, хIаьта цаьаг шера доаькъар Iалашше а даьрхIаг1.

Ленина цIерагIча колхозе 28 мас болабеннаь йол хьакха. Болх беш я цу г1улаькха вIашагIьелла механизированни чуэцара - транспортин отряд. Цунца я «Кир» яха 3 агрегат, 4 косилка, 2 волокуша, 4 болкьнг, пирхаш тIадуьтта стогометатель, 5 лафет. ХIанз цу техникаца хьокхаш даттар дIайийнаьа баьший 188 гектар йоьла хха да. Цихаддаш латтача йоачашца IогIийна деГаьнйтай I бьлаш, дуккагIйолча моттигашка тIехкарашка кхоач уж.

— ХIара гектаро 3 тонн гаргта а соаг1а а йол лу, — йоьх колхозна председателла Ш. Чилаева, — г1ийнаьлъе хьеьаьна шоаштта гектара тIара базанна хьаьтIаьсай 70 тонн соаг1а йол, кхы тIа а гульеш латт из. — Оаха дерхIаоч эзар тонна кIеннагIа йоаьшш йол гульерша колхозо укх аьхьи — шн план гаргта.

Буг дIайийна кха ниьх бабьнача моттига тара да уьх деношка. Кхай йистте г1оьла йоаг1аш латт. КИР тIехь а йолаш, Эльгукаев ИбрахIима «Беларусь». ТIехьайийзача лафета ту нахадаьн Iочуьх бьшаьх ньаьнгаьгI балха кIеьж. Сиха хьаьлъюз тележка. Цу хьанна хьаьтIайоаг1а Ахмадов Махьмада лелка трактор. Цунца тIехьара йисоа тележка чехка дIаотт КИРа тIехьа. йиэачун метта. Массеех минута хуьш цар шоай моттигашн, хIаьта йьаьнгаьгI балха оьсарле лаьрIлаь. Баьца каг тIайола трактор ферме йола, доахаьнна из нйше, ювг ший болх бе юс.

— Шу чаккдолаш тхога 3100 бежаьн хила деза, — йоьх колхоза председателла В. Ширвева, — шу хьайбашта доаькъарий кхоачам бе лаьрхIа мероприятеш оттаьий колхозе, болх бе йолаьлийтай йол хьаькъаран чуэцарен , мегаргйола ерриг1а техника, кхьметтел жаткаш йоахка ялат хьокха комбайнаш а (из болх бергболиш тоа а яь). Къаьсгаьн кхаька ва кхоьвтьна гаргта механизатор.

Колхозе хьекха яьнний 60 гектар соаг1а баьцаш. Сенажн лаьрхIа кIоагашка еллай 50 тонн. Болх беш я «АВМ-0,4» яха доаькъар кийчьу агрегаташ, цар хIанзлехьа даьккхад 40 тоннал дуккагIа баьца хьоар.

Районин организацей соцмах доаькъар Iалашдера колхозо новкъостал де декхарийла яьй промышленни предприятей коллективаш: «Сунжанефть» НГДУ, ПМК-155, автотранспортни предприяти, химически реагентий завода коллективаш, кхьарца.

Уларни деношка колхоза хьайбашта доаькъар кийчьеи хургва 300-ел дуккагIа саг. Йол хьоькъача хана механизаторийн кхаьа боллойн къьхьегама хьиннар айдерлоа мероприятеш оттаьий колхозе, парца лаьрхIай моральним материальни стимулаш, социалистически яьхь дикагIа пайда лургйола ньаьхьаьь.

И. ЧУНИХИН — Сунженски района «Знамя труда» яхача газета редактор, М. МАЗИЕВ — «Гроэненский рабочий» газета соб. корр., А. САГОВ — «Сердало» газета соб. корр.

СУРТА тIА: Ленина цIерагIча колхоза механизаторий Эльчуьхаев ИбрахIимен Акуев Аьхмаден агрегаташ.

С. ХАКИЕВА сурт.

Сийле хийла хьалхалаттарий!

1978 шера план кхоачаш а тIехьхоачаш а яраш производстга эффективности балха дикаьн лаьхьара тIехьа лоаттабу хьовсан «IогIийаран промышленности, транспорте, буьзаме 1978 шера пхе беттаг дедаьнна социалистически яьха итогашка а хьежа КПСС обкома бюро, Нохч-Г1алг1ай АССР Министрий Совето, облсовпрофа президиумо, ВЛКСМ обкомо соцан баьб хьожае:

РАЙОНИЙ ХЬАЛХАРЧА ГРУППЕ ГIОЛЛА ХЬАЛХАРА МОТТИГ ГРОЗНЕНСКИ РАЙОНА,

продукци маьхала яьккара пхе беттаг план 106 процентаьн кхьаьгтаьна оьсарле лаьхьара задаин 107 процентаьн кхоачашьаььна;

ШОЛЛАГIА МОТТИГ ШАЛИНСКИ РАЙОНА,

продукци маьхала яьккара пхе беттаг план 105 процентаьн кхьаьгтаьна оьсарле лаьхьара задаин 107 процентаьн кхоачашьаььна;

СТАРОПРОМЫСЛОВСКИ РАЙОНА,

продукци маьхала яьккара пхе беттаг план 103,5 процентаьн кхьаьгтаьна оьсарле лаьхьара план 104 процентаьн кхоачашьаььна.

РАЙОНИЙ ШОЛЛАГIЧА ГРУППЕ ГIОЛЛА ХЬАЛХАРА МОТТИГ УРУС-МАРТАНОВСКИ РАЙОНА

продукци маьхала яьккара пхе беттаг план 104 процентаьн кхьаьгтаьна оьсарле лаьхьара задаин 110 процентаьн кхоачашьаььна;

Ачхой-Мартановски Назранонски районаьна дика болх баььга белгалдаьккхалла.

ОБЪЕДИНЕНЕШТА ЮКЪЕ: ХЬАЛХАРА МОТТИГ

«Промавтоматика» IилманI-производственни объединенена;

ШОЛЛАГIА МОТТИГ

шурий промышленности республикански объединенена;

КХОАЛАГIА МОТТИГ

«Сельхозтехника» производственни объединенена,

ПРОМЫШЛЕННОСТА, ТРАНСПОРТА, БУЬЗАМА ПРЕДПРИЯТЕШТА ЮКЪЕ: ХЬАЛХАРА МОТТИГ

«Горсанефть» мехкдаьттен газни боахача управленена,

Грозненски УБР,
анетонни завода,
ГI. Ахриева цIерагIча назранонски «Электроинструмент» завода,
дуьхьа комбината,
Шелковской мехлесхоза,
Грозненски междугородни телефонни станцена,
сигнализацен буьзамен Грозненски дистанцена.

ШОЛЛАГIА МОТТИГ

«Октябрьнефть» мехкдаьттен газни боахача управленена,
В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чаьхдоахача завода,
«Грознефтеоргсинтез» объединенене производственно-товарни конторана,
«Электроприбор» завода,
РСФСР коммунальни боахама Министерстваьна,
Грозненски экспериментально-механически завода,
«Красный молот» завода;
пассажирски автотранспорта Грозненски производственни объединенена.

КХОАЛАГIА МОТТИГ

СССР 50 шу дизара цIерагIча Грозненски химически завода,
«Аьчдуки» яхача минеральни хиш деча завода,
«Трансмаш» завода,
ремонт ечен кога г1ирс хьабечен фабрикана,
маьхха комбината,
Грозненски мехлесхоза,
технологически транспорта Ташкалински управленена.

Х. ДОТМАРЗИЕВ.

КЕРДА ХОАМАШ

Октябрьски буруув тохара болхий управленерга Дзайрадашта юкъе эгтара хьалха пидилетка хьалхарча хьаь шера план кхоачашьий буровой начальник Стебленов Петр Григорьевич керте латтача № 210 буровой коллективо. ХIанз 1979 шера марта шоллагIа ах беттаг эстех буруув тохаш я из. Кхаь шера планал соаг1а хIанзлехьа бIаьш метраш буруув техад цо.

* * *

Доккхий социалистически декхарашца г1ийийнаь Н. Анисимова цIерагIча Новогрозненски мехкдаьтта чаьхдоахача завода коллективо. Уж тоьлмеш кхоачашьа г1ийхьхоачашьа дарц предприяте установкашта юкъе яьржача яьье хьалара моттиг йоьхкгаьй Волынков Иван Николаевич керте латтача установка технологашца. Хаьнл цька бутт хьалха кхоачашьаьй цар ах шера плана.

* * *

ИттлагIча пятидесна хьалхарча кхаь шера задаин уьх шера 7 октября — СССР кердa Конституци тIаийна шу дуьзена денга кхоачашье декхарашца тIаийнад Старогрозненски буруув тохара балхий управленерга дуьхьаьча бригадаьна. Уж декхарадй хIанзлелха тIехьхоачашьаьь цьхийочна буровой коллективаьна. Царна юкъе тахана моттиг йоьхкгаьй Крияпкон Анатолий Михайлович керте латтаьна «Минеральнаьн-15» яхача буровой коллективо. Хьаь шера план хаьнл дуьхьа тIехьхоачашьаьь а яь тIедоаг1ача шера шоллагIча шера кийлезарагIа буруув тохаш я из хIанз. 1979 шера хьалхарча шин беттаг план «хоьвгийеш я буровой начальникашкан Олейников Леонид Денисович, Шулякин Иван Макарович, Шведов Владимир Дмитриевич, Ковалев Кирилл Михайлович керте латта буровой коллективашна. Цар массане а хьаь шера планал соаг1а техад хIанзлелха бIаьш метраш буруув.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

КИЙЧА БА

Агротехнически боьхьонаш дIаделлехьа тайпара Iувал дар бахьаьн долаш дика хьувькъаш латт гурахьа дIадийна ялат. Гурахьа дийна ялат 2750 гектара тIа да тха. Укх шера юкъера лаьрхIаьа 27 — 30 центнер чуэца лерхI оахь из хIара гектара тIара. хIаьта Дзьленна 5100 тонн дIадаьн Дага а ца. Из соаг1ачуэца 100 тонн дуккагIа хургда.

Кастта чуэца доладергда оаха ялат. Из лаьрхIаме кампани чаьхьийккхара дика кийчьешшб тха совхоза кхаьа ца ладеран. Ерриг1а торонаш оарцаг1ьнхар баььан долаш шиий хиннаьъа тоьнь ньыхар гурахьа дIадийна ялат чуэца ца дакъа лоацаш хургйола техника. ХIанлле кийчон мугIаре латт 22 комбайн II жатеш. Из техника тоьчу къьастта доккха дакъа лаьцар механика Далаев Дукхвараьс, механизатора Ижаев Дауда, механизаторе заьнгаьхьа Цукаев Вахас, керттерча инженера Асельборг Ивана.

Пиййка латтача хIара садьхьаьс пайда а эшаш оаза лерхI агротехнически лоацача хаьнгка ньхьаьчьаьь чуберзаде. Ялат чуэца хана ле дезар терхал а дIа дийхьхьа йаьн оттаьий. Хьувькъаьь чуэца дакъа лоацаш 178 саг хургда. Нагахьа цунах тоьаьм ца хуьле новкъостала техникана цхьана ньхьаьь бIаьхийеш цхьаьйочна предприяттеша барт бабьб.

Ялат чуэцара балхаш мел дика я йаьшIехьдаьха чаьхдоахь хьожаш совхоза директор Цуьсбиев гаьг1ан ньхьаьь, сатаб хургйа. Цуьл соаг1а, хьалха тIехьоажама вигалий 15 пост а хургйа. Белгалъьхьай ньхьа балхара безам совхозе хьара тIеразаьь моральнин материальни мероприяти а.

Лоацца аьчча, тахана а кийча ба тха совхоза болхлой кIмарса кампани дIайоллае.

А. МАЛЬСАГОВ, Ачхой - Мартановски районе «Лермонтовскийн» совхоза керттерча агроном.

ДОТТАГIЧА НОВКЪОСТАЛЦА

Шерагара шерага чоаг1ийуш боаг1а доттаг1ен буьзам дахьи хIамаш ева «Терек» яхача ерриг1а Ермоловски филиалера Гроэненски районе «Кулдариийн» совхозен коллективашта оьхьа. Доаькъар Iалашде хIара шера доккха новкъостий ду ноай доттаг1ашта филиалера сьаьхьегамхоша. Масала, соалта цар Iалашйир совхозе «Ьаьбаьта 200 тонн йол. Цуьл а хьаьде йоьл Iалашьь. ДIаьхьа уьх шера а. Доаькъар Iалашдаьрна соаг1а новкъостал ду филиала болхоша юрта боахама культуьашта Iунна деш а.

ХIанз ньхьи хIара шоашта, хIирандийнаьхьа Iуйрийна го йиш я совхоза автобус Ермоловски филиала хьалашка. Цу тIа а хайде йоьл Iалашьь. шекара сиеклашта, ньхьа культурашта оаьар де болх балхах мукъа бола филиала ньхьегамхой.

ДIаьлахача шоашта дийнаьхьа склада начальника Арсиев Сайд-Аьхьмада, смений начальникаш Арцуев Абдурахмана, Дубаев Сайдхана, рабочкома председателла Сапаев Ахьмада кулгал а деш йол Iалашьь хилар уж.

Я. ЦУЕВ.

ДЕКХАРЕХ ДИКА ЛОАРХIАБУ

Сихбенна люцерийн сенаж йоллаш ба уьх девошка Шелковской района Ленина цIерагIча колхоза кхььегамхой. Иоччан аььтгача деношка дика деГаьнай из бIаьг.

Соаьаж хьайбаш ьангара даьхара тоьам боллаш доаькъар Iалашдир колхозхошца. Цьхьаьькьа из хила ма-дагIа ца ьаьнар. Из кхоачамбоаьар нийс ца далийтара берригга шоай теркам тIаьбахийта кьаьхьег доаькъар Iалашдераш. ХIаьта Гроэненски районе «Первое мая» яхача колхоза кхььегамхоша даьча кхайкарала жоп а луш цар лаьрхIаг1 хьайбаш кхьбара цеI-ах шера кхоачам боллаш доаькъар кийчье.

Ипатовщаца сенна доаькъар Iалашдера механизированни комплексни отряда вIашагIьелла болхаме. БархI дийнаьхьа 413 гектара тIара люцерна чуэрзаьь яьккхар цу отряде. Цигга чубенача хьувькъемах 2358 тонн сенаж, оллар, ялаш 2000 тонн йоллаш. ХIанз из тайпа доаькъар гурахьа дийнаьхьа лаьрхIа дIабийна хиннача ронах кийчьеш да отряда болхлой.

Отряде бIаь звено я. Царех хIаране шин-ше кхььст-кхььста балхаш кхоачашлу. Хьалхарчоа кийчьеш.

Аьбулатов Кахира, Овсянников Николая, Попов Дмитрия хьаькъе касарех Iоюлл рожь, шоллагIчо — кийбайеерца Шаьбо Абулаьсл, Лобанов Викторен кастрен касарех уьлаь из культура, кхоалагIчо — механизатора Сунгуьков Сайдуьа ший новкъостаьша ньта рожь машин-ньта гIайот, сиса дIаьхуьь из кхий тIара сенаж йоллача 16 сагах латтача, шоферийн звенос, хIаьта кхььста вожарашца АьмаьмбетовгIар, Николаев Куьлйс, Абдуев Юнаса, кхьчар. Дийнаьхьа юкъера лаьрхIача 38 — 45 тонн мошо доаькъар IIаьхо парех хIаране сенаж йоллаьа.

Доаькъар мел дика Iалашдер хьожаш лаьрхIа вIашагIьелла ка хьаьхьа тIехьожамгой группа я. Цунна кулгалаш колхоза парткома юкъейоаг1ача жопоместа Н. И. Егорнис. Социалистически — ньхьг итог а цо ю, балха бюлетень ь ца оттаю.

Люцерна хьоахаш бабьа балха итог еш собрани хилар дуьхьа та бюлетенаш оттаьий. Доаькъар Iалашдера оттаьаьа технологически картага хьежжа люцерна ший кхиньхьа чуийна яьккхарг 800 сон, ачхой ирнна елар отряда колхоза кулгалгоаьна. Ахчан совгIаташ делар доаькъар Iалашдеш кхььстта хьиаре дакъа лоацача механизаторашта а.

Е. ФАРНИЕВА.

Энергетикий гIулакхаш

Кхььгегама вахте а этта дика толамаш доаьаш я уьх шера объединенин Грозненски ТЭЦ-а цхьаьлагIчеи кхоалагIчеи электростанцей коллективаш. Электроэнергии йоьхьаьа энергии яьккхара а из дIаяхийтара а ньг беча дика толамца кхоачашьий цар.

Социалистически яьье хьаьха лаьгг электроселарш Л. Иванов, А. Асуханов, А. Станкин, сменай начальникаш П. Аиянов, А. Серкин, кхьбараш.

Х. СУРУДЖАНЦ.

Кадраш: балха тіа ленински стиль діачіоагіъе

КУЛГАЛХОЙ ХЬАХАРЖАРА — КЪАЬСТТА ТЕРКО

Иттлагіча пятилетка хьалхарна ши шу чакхдвинад. Цечаъ мугіарга вай мехкашдаькъа ю. Кертердар сенах латтъ аьчна, из латт, хіара кулгалхоъо, КПСС XXV съезде новкъоста Л. И. Брежнева ма-аллара, «партийность кіоаргача компетентностаца, дисциплинарностаца, инициативаца шийна чулъа айна кхаьарна».

Хіанз чіоагіта уйла тіайохйит юкъяргча эвенох йолча кулгалдева кадраца бечча балха. Юртбоьхьана ма-аллара, кадрай ие йоькъо еш хилар балха. Юртбоьхьана производства кадрай ие йоькъо еш хилар вай парте цІаьхьа а дог тешадеш бакъдир «юрта боахама специалисташ, отделеней, бригадаш, фермаш, юкъяргча эвенох йолча кхаьчна поправделеней кулгалхой болаш кулгалошкеи соьхошкеи балха гІолга тоадера кхы тіа а чакхдаьа лезача гІулакхий хьаькъьашца ронгьм тіаэнарца.

Юкъяргча эвенох кулгалхой, кертерча дакъьс отделеней управляющеш болаш тха рай-ма йолча бепи ба лаьхкъа образовани йолаш болча дукхха дика квалифицированни специалисташ. Цхьабакъьа хіанз чуо тіаьчІа ле дадаьрг дукха хіамаш да соьхошй хьаьбаш леладу фермаш, кхаш леладу бригадаш квалифицированни кулгалхошка чіоагіъра. Цу лена чіоагіта уйла тіаэрзаьй партийни организаце.

Кадраш хьахаржарна, балхани тіа діанийсьарна, балхаьнна хьаькъеранна беча балха тіа толам балга дуккхача дьаькъе предпринятешкарчеи организацешкарчеи резервах, кулгалдева гІулакхаш тіа бахйта кийсьаьь ах цар ІІоаргген массе оогІорахьарен тахкарах тийша ца.

Цу тайнара резерв йолаш я парте райком. Из кІеэнгійийтаргйоаца лоарХіаме хьаст — шийй кхетам лоьрчна балхаш тіа болча хина хьаькъеш хьалхалатта болхлой, специалисташ, юкъярча эвенох бола кулгалхой, хьалха депутаташ, партбюройн парткомйна членаш.

Укх тІехььарча шерашка дикка дуккхаГіа хиннаб резерво беча балхах болла пацІа, Масала, нагахьа санна 1975 шера кулгалдева гІулакхаш тіа резервера 19 процент бахийтабале, 1977 шера 32 процент бахийтар ув. 1975—1977 шерашка резервера ю дадаьхьа гІулакхаш тіа бахийтаг; райисполкома председатель Гандалоев Илеза Баматирн, райсоцсоюзан председатель Ахьмадов Мухьтар, хьалха депутаташ Нансар-Кертерча юрта Совета председатель Мислуров Хьусейна Увайс, дуккха хьаькъаш.

Болхлой хьахоржачеи балхашца тіа діанийсьечеи хана КПСС райкомо терка лхьаьнеи кьоьмеи кадраш цхьана тарвеш ца лелаййча ярьгьаш яха ленински указанеш. Масала, КПСС райкома номенклатурана чубоагІаьна болхлоьчеи шерага кхаччалена хана йолаш болча ха 58 процент ба. Юхьхьанчарча партийни организацеи секретарий ю терко елга дІадаьлаш ца юрта боахамера гІулакхаш а.

ПІаГІертта кхаььга деш тха хьаьбай боахамера гІулакхаш, кхы а тоадера. Дукха доаьвин Іаьхьара дуо, хІаьта пхьаьцІолча лазарех довш е доаьеш боахамашкара хьайбаш кьасташ хиларо а дикка ве ду соьхошй экономикана.

Уж кховчамбоанараш дика гуш а дІадахара е йоаГІа теркоп кинн тІаухийташ а я района партийни организаци. Хіаьта уж ца хилийтара тхоьй кертерчя лекхарех цаІ лерхІ оахьа партен правительстван шоашта хьалхашка уттадева лекхарий бехкгоьмаг бозза боазаш а, таханара лекхараш гаьнарчеа перспективаца дуьз а дувзаш, гІулакх компиленсийо чакхдаькка хоиг а йолча кадраш ма-хулла дукхагІа хьалкхеарах.

С. БЕКОВ,
КПСС Назранонский райкома хьалхара секретарь.

КИЕВ. Ядерни тохкамийн бацоогІай физиологеи УССР АН, институтий Іилмахошца, хІаьта ишшта Мироновский кІин селешшеи фу меладарен Іилма тохкама институтго сихьъьяьча частийай гурматіца ваьгІа облучени ярца лаьрда тіа кийчььаьй хІара фийгаеш меи белок йоаьл хьажарга экспрессеи анализ яра мотуш. Цу кердача методо йтт секунд яьлалехьа хьаьойт дошш дар. хІаьта традиционни биохимически анализа еча хана цу гІулакха 30 сахьат діадоьлар.

Саркиса Мурадяна палитра

Армене хьалха художник, СССР Паччаьхьажен преме лауреат Саркис Мурадян совеетски художникийн юкъярча ноахалда лоарХіап ва. 1956 шера Москве армянски искусства выставке дайра „эритеаьлатта «Комитаса тІехььарга бийса» яха цун картина дуьхьашхьа. «ПІалат ярьгьаш со, чагахьа санна оаьле, цу чуйоссаьйийла сенсационни ярьаннаь», — аьдора йоаьшш йолча искусствоведа Степанян Новас.

ПІатохарчда ва, таханаьнца да из Армене эгара дуьхьаГІедаьча политический спорча тіа. Саркиса Мурадаьн, цІи, ваьа йяьа а яьаа, цунах діалетаьй: из дагалаг яьаа «Комитаса тІехььарча бийсе» автор хІара Іаьгьа.

Цу балха художественни оагІомех кІезяга дийцадаьлиий хана — чІоагІта баьлс цІе колорит, дуьхьчча хана деиа баьхьа ъьежаш латтарий оагІорахьа саьхьо діаберзабаь композиторца корта, клавиатура тіара хьадаьлна хуьг. Цу полотно тіа я 1915 шера яьх бозаьььа деиой — армянски халдьа кьаман трагедие — трагически эпизодех цаІ.

Цу балхах тІехььа художника яьду юкъъоттийе латтар вай заманхо, таханарча Армене сагІи цун гІулакхашн доаьа полотнаш: «Біьысти хьаьчаІа», «Грезы», Свадьба в Раздане», «Уйлаш», «Керда поселок».

Шин картинаеа — «Сагасаелехьа», «Машаре сигаленна кІаІа» — 1976 шера СССР Паччаьхьажен преми еиий. Хьалхара полотно революцеин хьалхийн шерашкарча событиеш хетаиь я. Шоллаттаьр — вай деноШта. Цаьрна хьже біаргашта гуш доиа буьзам да.

«Кетаргташа, яьду Степанян Нонис» — цу буьзама иеле ишшта мІаьн доиаш я: хьх лььта Поала діабахарашца, цунна шоай вахар діаденнарга ваьа тоо хилийтай Армене таханаьнца ишшта хьа а хозььла а...».

Саркиса Мурадяна полотношна хетадолийт нагаьлй саина цун дадка иеле а хиначеарга из діаччайкеи езаш хилар цун кера чура хьадоаГІаьн а деиарг шийх художникн хургьаьар аьнна.

ФормаГІа кьманни чулоаламах социалистически йолча Саркиса Мурадяна искусство тешаеш іьаьхьох армянски халдьа вахарга трагический хиначарш, хестаеш цун ирзе тахане.

Георгий САРКИСЯН,
АПН корреспондент.

СИЙЛАХЬ-БОККХЕИ НИЗ БОЛАШИ

Совеетски, партийни паччаьхьлхеин деятель, воьзаш волга совеетски вадарх, Социалистиееи Къахьгаеаш шолла Турпал Рашидов Шараф дукхлачча дешаьрхошта дуккхача романий автор дилларца вайза Іеи. хІаьзарга заман сатотаГІа йолча проблемашта тІеъаь производеиееи аьъяь къаьта волга публицист хилларца а. Царна юкъе къаьстта моттиг діалоаг кьманшта юкъярча ГІулакхаш ваьлеиееи культурашн віаьш віаьхий культаеи сийлахьчарна ваьлеиееи культаеи ваьлеиееи мотт 1917 шера октябре діабаьхьхьана Советски Іаьдалло вай Даьхене лахача дерригача хьалхийн цхьатарра бокъо хилар бахььь. Іеш. Шарпа гаьнгІийн сийр культурашн Іилмий дерригача доакъошка цхьатардарца боьхонашка кхачарна. Нагахьа санна капиталистически метташка паччаьхьлхеин мотт ву паччаьхьлхеин деятелаш дерригача хьалкъашца дедаьхьаш дерригаьн ваьлеиееи Іаьдалло йоьхьо йыта гойташ доаьа масалаш. Уж деГІаьмнгта ихьаьнка а баьхьаь дакъхьа юха сецаргдоацаш В. И. Ленина хьаьа: «вай сочиа юкъе — йоаГІаьна кхьча хьаьмий республикашка хьаьмий мотт бувшара хьаьхьеьча чІоагІта ваьлеиееи юкъейоаьлае а еза, хІаьта цу правилашка къаьстта чІоагІта хьажа а дезаь» (сон. бизза гул. т. 45, оагІ. 361).

Вахаро бакъдар хьаьмий метташ саина къаьмашта а юкъярча гІулакхаш леладаре мотт а ледгІабара дакъьсхьоаГІа парте политика диалектически цхьаГІон лаьрде йийца ленински положеиееи ийца йолча.

Меттай проблема Советски Союза Коммунистически партемассаза а къестаьй комплексно: политически, идеологически, юкъярча культура проблема хиларга тарра. Рашидов Шараф цийй книжка тІа ІІаьхьийна материалах пайда а эоаьп хьаьвеьхьа хІаьзарга Іаьхьийна заманах дунен тІа меттай проблема дуккха оагІомаш йолаш хилари дунен мехкашта юкъера цун доаРхІаьм.

«Къаманта юкъера ГІулакхаш леладаре сечетееи хьаьгІа діаттара эрсий меттО чулоаа маьнашкан производеиееи дакъа саина советски халькъа хьаьмийн культурин вахар я, — яьду Рашидов Шараф. — Цо ГІо ду опыт діаьхьа эца а хІара хьаьмн народности СССР дерригача хьалкъашта карагІдаьнна культурин ГІулакхееи дунен культурах хьеде. Іилманен техникаеи карагІдаьнна хІаьзарга хІамашн кардерзаьдеь».

Книжка атта дешалуш цьаьсан долаш яздаьд. Социальни лингвистика, метта демографе чоаьлаьнеа проблемаеи кьоастаеи болаш, дегаьг кхочуьаеи, чІоагІа салоГІаеи бен дувш. Эрудиции, тешам бенна интонаци, пропагандистски азарт віаьнагІкхийтача Рашидов Шараф ерригача публицистикаеи доаьхьа ГІулакхаеи да уж. Метта проблемашка тайп-тайнарга оагІонашкахьара хьожаш, цар актуальности доарХіамаеи хьаьхьокхаеи авторо ше хьагойт политики паччаьхьлхеи деятели, ледархой Іилмахоеи ше хилара тарра. Кьаьстта уйла Іаьйохйт цо Советски Союза халкъий вахарерча эрсий метта доарХіама.

Книжка из керттера тема кхы а віаьхха хьаьхьоа авторо: «ДуккагІболча советски кхаьа эрсий мотт хар халкъий дуХовни ганний къаман доарХіамаеи болчо латташ хилар дац. Цо хьаьа къаьмий культурераеи, къаьмий мотт сихарта деГІаьдкарен віаьш діаьсеГІа даьрен, дерригача къаьмий мах духовно дегІабахьара перспективаеи!

Из тезис бакъьееи дола къаьгІа масал да ше хьаьулаца хана советски литературе саина хьаьхинна вай нохч-ГІалгІай литература деГІадар (Октабра хьалхарча хана нохчийн ГІалгІайн художественни литературе хинна а дац). Эрсий меттала литературеи доамарой фольклоре, уж ба нохчийн ГІалгІайн поэзиа, проза, драматургиа вахар дина бола ши хьаст. Нохчийн ГІалгІайн ярьзув хьаХхоллалехьа вай къаман литература лаьрг еллаьрца, хоиг ма-хиллара, эрсий меттала язоре (А. Шерипова ешаьлорин стихаш, А. Г. Гойгова очеркашн дувраьееи, кхидаьееи). Теша атта да эрсий яздархой керте латтаеа цаІ доаьа советски литературе низ болча талГІеи хьоьке бІубеннен майрен вай республика керттера литератураеи юкъебаьрга хьежжа пар гоьзал дасамъюьлаееи а декал долашаГІа хулаееи а хинна хиларах.

КПСС XXV съезде новкъоста Леонид Ильич Брежнева ваьлар: «Социализм хьаьлеча цьаьрашка вай мехкн хьаьлІар нахьа, керда общность — советски хьаьлІар».

Хьахиннад керда советски литература а, СССР хьалкъашка хьаьхьееи дикагІа мел дар ваьйна ув.

«Хила доагІаееи да, — яьду Рашидов Шараф, — цу хьаьлашка эрсий культурашн хьаьгІаьнарашца, царна юкъе эрсий метта гаьнарш а йолаееи, мехка кхьча халкъий духовни вахара дуьхьала ца хилараееи ешаьлорин ваьлаееи а дуьхьа а дІа».

Сийлахь-боккхаееи низ болчеи эрсий меттах вай советски бІаьхьоочох ІІаьхьаееи а йиееи болча дашьхьа хьаьлІар Шараф шийй башха-дика публицистически очерк.

ШЕРИПОВ СУЛЬЯНБЕК.

НОВОЧЕРКАССЕРА БОЛАТА АЛЧАШ

Новочеркасски Ленина ордена электровозостроительни завод — Советски Союзе йокхлІаьрех цаІ я. Дунен тіа цІаьхьха мехка дьаьц цу заводе ше цІаьхьееи ерзи мисеел электровозаееи. ХІанзарча тІехдика механизированни йолча цу предприяте дика болх бен я ерриге производеиееи: металлургически, сварочни, механооброчни, электротехнически, нитаееи тІех дика кийчьаь лаборатореееи.

Производеиееи доарХіама бола дерригача дешаьн къестаееи дохха новочеркасски электровозостроение институтаееи управление системаееи.

Предприяте территоре тіа я Ерриговоееи Іилма - тохкама проектно-конструкторски технологически электровозостроение институт. Института Іилмахошен конструкторашен тьаьо ледгІарца, эрзаьоьаееи толоо сийрийн локомотивашн. Машина из е вож узел эрзаьжаьхх тоае ешаьн хьаьнна моллагІа идея кьахата тіа діаьяьхь воаллаше из ихочачше йолаееи. Идея хьаьнинаееуд тІехьаьГІа из хьаьмашкаееа діййаьна ка геттара къеьнга я.

СЭВ мехкашнара ГІулакхаееа діа - юха лелаееи контрактаееи чІоагІаееу. Хилдаееа діа-юха йийо Чехословакиееа, Венграрча, Польшееча, ГДР-ерча цу тайнарча предприятей опыт.

Новочеркасски электровозаееи толаеее болча бен я тайп - тайнарча цІирочаееа 1200 метр форда боарамаееа лаькхеьа гІоллееи 90 процент тІунаееи йолаееи фо йолча суттроннийкееа гІоллееееа, фегаееа температура -40 градуе е —60 градуе йолча гІоллееееа.

США, Іраееа, Бельге, Шведе, Финляндие капиталистически электротехнически фирмаееи ваьлаееее

В. И. ЛЕНИН ПАРГІАТОНАХИ ДЕМОКРАТЕХИ

Хіаиаярча ъьалшка, социализмаиен капитализмаиен юкъе иргаГіола идеологическы ъюовсаи ъитача хана. Ъьалшка политически оппоненташа кастканте дагайох пагГіатон демократии саина , йоха понятеш, нарех СССР-ен хъича социалистически мехкаштен дуъьлал пайда эца Гіерт.

Цу хіаманга ъаланза ъола обшаттель тайп-тайпарча ъьаттаиашш къор а верзаеч, къаъстто ч'оаГіа Гіар ъяххийтаъп буржуазни идеологиаша СССР кердача Конституце ярокет дергиача ъьалшка йийъача лепошкен союзлин автономиеи республикай Конституцеи Тіаийцача хінен. ХаРі чера, доапцаш чуша, демагогически, кортбоаъпаршта рекордаш а уттаеш, шар атаеш ю марксистско-ленинскы теорена а, пергіатоен демократен дешкех йолча практикаиа а. Социалистически мехкашка гражданий бокъонаш техлоо яъаш, социалистически нахалах тарадраиш а ъуваш нах Іехабг.

Марксизма-ленинизма классическаша ъьалшкагай пергіато бокъонаш кхетарра болх ниКъ, цунга масса а оагІорчьаря хьожа а хьожаш. К. Маркеен, Ф. Энгельсен балаш тіа белгалдоах пергіатоен мейан кхетаъпара классоен ворхоЗ хиле езийта. Цаъ къоастабир цу проблемех кортеш оагІорчьаеш — еоиига Іаденен обшестваен ъьаеБеш, а ваПа, папна юкъеъа айхха болх бъаъаиш уж ъаГі шоллагІочх хъаЙолаш хиларг черкал я деш ъьажа вешаш дола пергіатоин хиланга дарДоаначуин соотношенне доиг.

К. Маркеен Ф. Энгельсен балхаш дела а ъуваеш. В. И. Ленина Іаъхо легГіаолладаиг пергіатонах демократехи болча маркистехи Іилма, оригинлиэма ъьалшка пергіатонах демократехи болх ъьалшка ъьаъ а беш. Котъьаъинача социалистически революцеи дечиг тіа этгара ъьалшкара кепда общественни строй ъьаярет хъаъшка пергіатонаин демократехи болча маркистехи Іилма материализаэш яра Іаъьалмате воаДаеиг ъьаеш дакар ъьаъ Іаъеш В. И. Ленина.

Ший историе чухь 60 шера дозаъхлам бола ооа. Цу ооа ооа бъаъккача социализма лина хуиъмаеш ду кенгаъ а, ваъаре хиъчалънача пергіатонахи демократехи болча Ленинехи ъьеиштаеш ооа ъьаъ ъьаъ а беш. Котъьаънача социалистически революцеи тіа этгара ъьалшкара кепда общественни строй ъьаярет хъаъшка пергіатонаин демократехи болча маркистехи Іилма материализаэш яра Іаъьалмате воаДаеиг ооа Іаъеш В. И. Ленина.

Ший историе чухь 60 шера дозаъхлам бола ооа. Бъаъккача социализма лина хуиъмаеш ду кенгаъ а, ваъаре хиъчалънача пергіатонахи демократехи болча Ленинехи ъьеиштаеш Іаъгаъгаеш ооа ъеиштаеш К. Маркеен Ф. Энгельсен а саина. В. И. Ленина кхаъетам бола ъеишт

Доазол дехьара

Социализма мехкашка

ХОАДАМБЕЧА ШЕРА РИТМАШ

Болгаре моллагIча округе, предприйте е учреждени аграрно — промышленни комплексе е госхозе шу дахача— массанахьа а гургба шоана, укх шера хIалкьа хьалгIаьна дагта декларан кхочачIнара, шоай иш да кхобеш къахьаташ боаяка тайп-тайпара профессеш йоIа нах. ХIаьта пятилетка (1976 — 1980 нерагI) укх хоадам беча шера къахьаташ ритм ше къаьстта цIена я.

Духьхьал наха чубаха цIенош хьалделга е предприяте корпус хьалйоIийга хинна Iан хIона хьалхашка латта декларг. — йоаг. Бургаскена гIишлошьара - монтажни комбината партийни комитета секретара Георге Крушкова. — Тахан тхона керттерагI — коллектива чIера члена къахьегама оьсарле лакъьгр, гIишлошьара балхий дикал лакъьгр. ХIаьта из дерриг деза гIо ду тхона советски опыто. Злобинеи го ХIаолаладаьр хьаллацьарашен, Москверча шоферан Евгений Федяинна, кIыча дуккхача советски новькъоштий опыто.

Укказа, гIишлошьара - монтажни комбинате, тешшамех кюъеьхай Злобина метод ерриг ирчетча коллективий балха практикинна. КхоалагIча шера ну методах болх беча Стамота Барантиева бригаде, масала, хьалхегма оьсарле кюъьера лаьрхIуьйна 10 процент лаккаГIа я къаьнача тайпара болх беча бригадашкачул. ГIишлошьара - монтажни балхаьнна хIаолар ший процент лохе е ВIаштIехьдьвнад ухлаа, эдаеш хьалйоIаргра ха 2—3 беттага кхоачаш лоаг а еш.

Опыт вIашн аIа-юха яьлр, СССР, советски наьха, кIыча социалистически мехкий балхаьнарча дика мелдолчох Болгаре пайда эдар — из дерриг шера лаьрхIуьйна укх шера.

— ДикагIаьрий опыт шерра балха кюъьеьлаю оаха, технстильшиаша а. — аьлар Йорденка Пырванозас — ший ерриг пятилетка вгIара хьалхарчарца апреле кхоачашлъьча Тырновера Васила Маврикова цIерагIча фабрика тхачика. — Цаховр вIашн летта а четтаг Iомалу оаха, ишта Iомалу тхо къахьегам вIаштIехьбакъкара тхоай советски хьалшашкара, тхоай городаца ворпа а леладелча Полтаверча, хIаьта ишта Ивановерча, Москверча, Льоверча ткачихкара, нар профессиональни пашкхьа хьаьнд. Цунах хьахиннар да тха кхоййта ткачиха дукха ха йоаьшш пхе шера лиан кхоачашъьр. ХIаьта тхоай опыт дIаьду оаха тхоай фабрике болх берашта меттел, кIыча предприятеш-гIа ткачихшта а.

Йорденка Пырванозас а воай пхе шера задаеш кхоачашлъьча кIыча ткачихашен прядильщицашен а дош ленад шу чакхдовлеш планал совгIа цхьа миллион- ялх бIаь деаткъа эзарн метр кIадаш, бIешш тоннаш хьийза тайр хьаьдг.

Цу тайпара да гIулакхашш Болгаре халкьа боахама молларгIча деаькъе.

Хаьр Ашиков керте латтача кьаман турнала Антонов Иванова цIерагIча кагирхой бригада шахтераша Малане а ерриг-чаьна Родопски бассейне а массанел хьалха март бетта кхоачашлъьй пятилетка кхаь шера заданеш. ХIаьта ерриг пятилетка ханал цхьа шуо ахь шуо хьалха кхоачашлъьр лаьрхIаа цо. Шахтераш ишшта кийчлуш да шу декъалуш къахьегама оьсарле лакъьгра а кхаман рекорд оттаг, шоай опыт ерригача рудниче дIа а йоаьржеш.

Хьехамчал, кхьийна хоар — новькъоста дIаьхьеха яха девиз социалистически яхьс пятилетка оьсарле бригадина, цун къаьст-къаьстача доакъашшна, халкъа Болгаре дукхача предприятей коллективаша тIенIйелча ерриг-гIа социалистически лехкаьнан тIа даима яьъьен йоIа пункт а хиннна дIаьттад.

Социалистически Къаьхьегама Турпал Найда Манчева дукха ха йоаьшш вIашагIкиййтан Кремикоцинашна металлургически комбината агломерационни производстван коллективаца. Цо дийнгар ший мастера - хьехамча опытах. ший балха методех ше дукхача стаповаш гIа болх беча советски ткачихай Плетнева Валентинаеи Иваненко Мариэнен Iомаяла яха хиларх а ше шиГа Iомаьлхьоч я. Цу вIашагIкехтаре хилар Кремиковски комбинате болх беш болх беча советски специалисташ а. ХIаьта цоех а хIарабар хьехамча яа вий...

Чуийина балхаш деш боахх юрта боькаме къаьлегаргаш а. Укказа, клиника а фермашна я. — массанахьа а къаьхьегама ритм лаккача темпашка яьнай.

Дукха ха йоаьшш Советски Чувашера 35 хьайбаш леладелр хилар IIРБ Христа Ботева цIерагIча Врачански аграрно-промышленни комплексе боахкаме хьоьшалгIа баха. Цигарна фермашка болгарски хьайбаш леладелрашна пар хинна вIашагIкIеатаран хьаьлла латтаьнарс, эффективности арахецна продукце дикаьл лаккъьра, пятидетка планагIа укх, хоадам беча шера де дьарХаьрш кхоачашлъьра тIаергаьнь социалистически яхь.

Э. ЯНСОН,
АПН соб. корр.

Германски Демократически Республика. 4000-лагIа шлифовальни автомат кийчъьйр дукха ха йоаьшш Советски Союза заказагIа «Микроэм» яхта лефцинский завода болдлоцна, цу завода цхьа цех укх сурта тIа гуш я. Из автомат 1978 шера Лейпциг хиннна дукхах хьалхьаьта кхьаьрча бIаьстан ярмарке дошо медаль еннз я, хIаьта Советски Союза промышленностера дукхача доакъашка пайда эдаеш а я. Вержиньа долча шин метла специалистаца айхха дIа-юха гIулакхаш деладу шлифовальни станокий конструкцеш дIахо шерьйгI аьлъьхь.

АНД — ТАСС сурт.

КАЛЕЙДОСКОП

ПАРУСНИК — КХОАНЕН КЕМА ДА?

Ши шун ах шун дIаделлар англичанина Мишель Уилобе ший кхоллами. Цудухьа оттаьнь яьнай водоизмещени 12 эзар тонн! Iолча мовзьаьш кхуьхьача Iаламаьте доккхача пхемачта парусни кема чергежаш.

«Парусник кемаш 5 эзар шера тоашта могардеш нахага лаьттад,— йоаьх изобретателя, — хIаьта хIанз доагора дош сеца яра эттача хьаьнна гIаьхьхь хургда уж дагадехача. Со тешш ва яйсе кхоанен кема хьаьдах хьаьрах».

Уилобе бера дIоахал бIаь тIкъаь итт метр хурда, маьта лаьхьал — кхоаьтIка метр. хIаьта парусаш — 6.700 квадратни метр доккха. Из доахулургда 22—23 эзел сеца. Парусник хьаьдерга хIанзарча материалехь технически средствехь пайда я эдаеш. Хьаьдарча кемаш тIа дукхача нахах латтА командаш хулар. Уилобе кема экижаж вай хаварча теплоходлагул йоккхагIа хургьаьн. Парусаш автоматаца лелоргда. Кема хьаьдарга дIагIоргда 14 миллион доллар. дьа дарга цхьаьн шерен ах шерен.

(АПН).

ХЬУНА ХЬАКХИЙ ЛИНГВИСТИКА

ГДР биолог-любитель Гейнц Майяхардт хьуна хьаьхарчин оамалаш («Гулаьхьаьш» доашшаш вола специалист хила дагаьа. АПН агентстева хьаьхомах, хIаьта из магнитофонни лента тIа дIаьдаьлча хьаьхарчий металарча дешай словарь оттадеш балхаш деш на. Iилмаьхоч даьча тохкаьч практике пайда эдеш кийчлуш да хьуна хьаьрчаьна четташ кхашка тIоагIалувргаш оттас. уж юкъ-юкъе хьерам тIа-бога Iаш хьаьхарч сайна Iехарйойалш. Майяхардта лерхIаечх, цу средства хьуна хьаьхарч дIахоаьхкорйгIа, кхаш доа а дайтаргаш.

(АПН).

МУНДИРА СИЙ БАХЬАН

Дика барзкъаш тIа а дуьхаш вочу а шин дженгьлемо барг чу а бальхе «кока-колу» дох. Юткьаьна цIьаькка а легабуам бе безаш хIаьма даллаш цунах: хьачучььлкад, дIадийхад, мел. Аьмма ахчаг вовлар дедача малара метта «пепси-колу» е ер. к. колу» деина заведене да. Йоаьхаш цIьаьтарна е ер уш цIераш, цхьабакъда тIехьара шин марка хьалхарчуьнна конкуренци ледеш ер. Дженгьлемаш — лаьрхIа йоа дагента-легустаторашна «Кока-кола» компане. ХIаьта уж ужаьжаргаш пу чу болх бош ятташ да. Уж лел ерриг-гIа ВIашгIкиййтача Штаташна тIа-йоаьна. Нагаьна сайна цар дехача малара-метта цун «коастагIа» лой, аьт отташ, гIулакхаш ахеташ воаьца барнен суле тIаьвх. Хьанзлехьа хиннай бIаьш «коло» процессаш. ХIаьта-гIа-гIа-гIа «Кока-кола» компанена ма хеттера чаьх а ювл уж.

(АПН).

ІАЛАМА ХЬУРМАТДАР, ИЗ ЛОРАДАР — ХІАРАНЕ ДЕКХАР

Хий. Хий ца хилча вахар дан. Цунах образно ала йиш я лаьттан цIий да.

Хий эшаш да сага меттел, баьцоенIаьшта а хьайбаьта а.

Городашкара, фабрикашкара, заводашкара хьалоагIаьча хих дольаьж доаьлла хIамаш йоаьх, цу хиво чуюъ кислород, дийна мел дола хIама дуа, этгара хьаьлка чхьаьра.

БIеха хий форда чу ух, хIаьта цига а ший дольаьжа дийна хIамаш йоаьо.

Производственни предприятешкара хьаьрарулаьча цу бIехаьна хиво дечча зуламо дIадех чаккдаьннача хица отходаш хургIоначаш технологически процессаца реконструкции ир. Ерригача отходашта производстве утилизаци е еш хьайлача система принципаш. Пайда эшаш доле хий, цIен а дий, технологически цикле юха чудохийт, цунах хьаьхьостаьь веществаш обработке йоаьх.

Цу дахьаьс бокха болх баьб вай республикис а. Болх бешш а дийнахьеьн буса 160 эзар кубометр чаккийоаьхха биологически хий цIенДеш станций. 1977 шера болх бе биологический биологически хий цIенДеш йоа сооруженеш Керлача, МагIалбике. Цо йолу дечиеш бийсаьнеш 5-эзар кубометр хий. Из бахьан долаш городе юкъера а, цун йистошкара а санитарни режим тоеннай.

ЦIенду хий Урус-Мартанен гIорда Назранен. Цуа совгIа, дуккхача предприятешка чаккйоаьхш я ях шоолагIа пайда эдарга доллара мероприятеш. Царна юкъе я «Грознефтеоргсинтез» яхача производственни объединие В. И. Ленина цIерагIаьнг ГПИЗ, цунах 50 шу дизара цIерагIаре Грозненски химзавод, Н. Анисимова цIерагIаре НГИПИ3. Цу предприятешка 1971 шера шоолагIа пайда эдар дийнахьеьн буса 871 эзар кубометр хих. хIаьта 1977 шера из хий 2.100.000 кубометра хьаьчаьа.

Цунца цхьаьн кIезигденад Шолжа чууха цIендаьнца дола хиш а. Нагаьна санна 1965 шера дийнахьеьн буса Шолжа чуухаш хинна цIендаьнца хий 2 миллион кубометрал совгIа хиннадале. 1978 шера из 79 эзар кубометра кхоачашъ кIезигденад. Цхьабакъда цу хиво ду зе а Iалъьмате доккха да, хIама аьлча цун хIара лиграл доаьла месхдаьнна 15 миллиграмм а (водача хих дIаккхетача чаккдаьккха хица хиш йиш йоа месхдаьнна 0,01 миллиграммал совгIа хица йиш яц).

ХIама, хиво долчча тайнара, хина месхдаьнна доккха зе ма ло, хIама аьлча ха тIа биткъа месхдаьнна тIе а бIаьг, фо чу дахийтаьн хи ч, тIаккха хи чу

САХАЛИНСКИ ОБЛАСТЬ, «БIаьстн яьнай — сивучаш хьаьчаь», цу тайнара дешаш каст-каста хоз городе Невельске.

ЦхьаьйтIа шу хьалха сивучаца держар Невельски порт Камчатка малхбузьчарий йисте Известьбелкен - Китайскин фордий дIайхача хиша салаIа йолларча хина сецаш салаIара. Невельске бIаьстн яьлча ишта хи йисте салоIаш цхьа юкъ а яьккхе тIаккха къьлбаседеьла дIайолх уж. Уж вIаьдаьн кхорадг нахара, форда да тIа йолла лелача кемеш, геттара гарга уж даьхкача.

СУРТА ТIА: «салоIаш йола сивучаш». Б. МАРИКОВСКЕ сурт.
ТАСС фотохроника.

БЕРИЙ УНАХЦIЕНО ПОРАЮ

СССР Керттерча Закона 42 статья тIа аьнад: «СССР гражданий шоай унахцIено порие бокъо я».

Из бокъо IалатIо паччахьалкхен унахцIено лорареча учреждешна мах боацаш квалифицированни медицински гIулакх дарца; гражданашта дарбда дечен цар унахцIено чIоагIъчен учреждений сеть шерьйрца; «...кхуьш йоагIаьча тIехьен унахцIенон къьаьстта йоаххо яца...».

— Наьха унахцIено лорареш, могашал тоаьен йолча учреждешта юкъе фу даьха лоаш шун поликлиникийн, фу новькъостал ду цу берий унахцIено лорарха? — аьнна шийга дагаьна хаттарах хоп а луш, цу Грозне берий специализированни поликлиника керттерча лоро, медицински Iилмай кандидата Курумов Iумара Заурбека аьлар.

— Наьха, къьаьстта берий, цергаш лорареш, тоеьлеш, царна хан-хаьнаьха профилактика еллеш — цунца дуьзаьнна да наьха могашал дика е во хилар. Цергаш дика ца хилча дуьш дола IIама во хьоьхкуьр, хIаьта во хьоьхадь хIама дегIаьх дика IIалаьтан. Цу гIулакхо че толхаю, чеко лерттIа болх беш ца хилча из IаIтъ дерригача дегIа. Цу тIадоаькх тайп-тайпара лазар. Иштта талх могашал. Цудухьа цергаш дика а цIена а лелее еза, хан-хаьнаьха лорашка дIахьоьха а еза, тIехьа а па доахеш эшаьча хана лорашкара новькъостаг хьадеха а деза.

Тха поликлиника керттера дехкар да городе дахача бераштА квалифицированни новькъостал делга, цар цергаш тоеьен, лорееш йола профилактически мероприятеш чаккйоаьхнга. Цуа совгIа, тха поликлиника я республикерча берий лорееш тоаьра IIулаьн математически а лечебно-консультативни а центр.

Укказа я ахо отделенеш: дарбаш, хирургически, ортодонтически. Дарбан отделене тоа я ю, цIен а ю, профилактически мероприятеш а я берий цергаштА. Цу отделене заведуюшн я ший болх дика боьвзаш, хьинарг кхаьхьегаш йола специалист Дудаева Iабдулхьамида Реза, хирургически отделене заведуюшн — ер. — Iабдулхьокъе эгтара хьалха медицински института стоматологическа факультет яьккха йола Вешаеев Мусий Эйнар, ортодонтически отделене заведуюшн — Артамонова Галина Владимировна.

Цу отделене тоаьу мочхала а юхьа а дола саккхаташ. Хийла перган бахьан айне яьнна юхь тоаьий укхаза. Цу IIулаьхьа дика тешшА ду отзывашн тIаьхьеьча журнало. Дукха ба цу тIа лорашта доккха барканаш кIалхIалу нах.

Хирургически отделене цергIаьккхарен мочхала а юхьа а хьувккийна процессан дIаьлха на Iеш юкъара лазар хо ца долийташ тоаьо цергех лета карзеш а. Цуа совгIа, укказа цо мочхала а юхьа а массаза ева методах е йиш йоагIаш йола операцеш. Лазар ко ца доийташ нарко ца операци ца вIаштIехьа да уж тайпара наха: центральни нервни система могаш йоагIаьча, Iоешшеш е вомуа тIекъаьгIа дог е пеннан вIаштIехьоагIаьчо, моттигара анестетикаш ца лоаьш волчоа, психика лерттIа, яле а лорех хьеран долча бераштА, ишта кхьаьлча саХаташ а айпаш а долча бераштА.

Поликлинике дуьхьа кабинеташ е: хьаьвра, дарбаш, ренгеновски, слизисто - пародонтологически, физиотерапевтически, кхьаьрдаш.

Вай берий унахцIено лорееш, кхуьш йоагIа тIехье мотаьа физически хоза йолаьш хьалхьеч тIерташ дикка IIонаьхьоштал ду городеча берий специализированни стоматологически поликлиника хьаьнала кхьаьгаш йоаллачь коллективо.

Бек АБАДИЕВ.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

ХЬАЛХАРЧА ЛИГЕ

ФУТБОЛ

Ах иикъ баь йоаьшш латт мохка футболах йолча кемпионата «А» класса хьалхарча лиге ловзя командашн. Цунухьа матчагера матчаца хьинарегIа хулаш, спортивни къьовсаш IIоагIаьчу доагIа командай ловзяр.

Чемпионата пхийттаьлагIча туре, футбол езаьрата ховш мехкиеран. счет 3-2 а йолаш Запорожье моттигерча «Металлургс» эшаьий «Терек». Цхьабакъда цу матче командай нагарзоа пхи бургах чаккъьлаьр ше а хьалхьеч мел IIоагIа къьовсам болаш хиннад из ловзяр.

Турнирин хьалаш шоай хала хилараьх, футха дь а котало да яьккхача боалаш бIаьр фусамдай. Цхьабакъда хьаьший а цIенкъаштта уйла йолаш ловзя эрабашна хиннаб. Юхьхьаьна а дена цар из хьа а хьекъар 5-ча минуте сихьен кхетамца вIаштIехьъьяьккхан тIа отака

Якушнина «Металлурга» нахьашка хьалхьара гол чутоаьш чаккъьккхарца. Цун тIекъаьГа пхи минут йоаллаше а фусамдай полузащитника Вл. Хоруса виййеш яьккхар.

ЦхьабакъдА, по лаьГIаьзар «ТереКа» хьинар. Из юха а атако я. Царех пал чаккйоаьхача хана «Металлургаш» защитникашца вай футболистех цаI штрафной майда чу гIоажа воаьрарх судахочо хьоажаь пенальти чутох А. Сипиков. Цхьабакъда тайе чаккъьлаьр 2:1 счет а йолаш «Терек» хьалха йолаш.

Шоаш чутехача шин бургаца дика хилаш «Терекс» тIоаьлагIча тайме деккаш чина ловзяра сурт — керттерлар ноай-наIарш лорееЛа лаьрхIаа хьаьшаьа. Цхьабакъда на нинъ хержача командашта цуьнах беркат дийнна моттагаш дуьхьа ян. Иштта хилар из «Терекс» а. ШоолагIчу ловзяьнна ший наIарашка ши бургаш чу а техьа котбаьлар фусамлай.

Белгаладаккхо доагIа цу туре хиннаьча:

Ер да царех вийнаьнна: «Пистур» — «Драгман» — 2:0, «Торпедо» — «Памир» — 2 : 1, СКА (Дона тIара Ростов) — «Колхозчи» — 5 : 1, «Таврия» — «Спартак» (Ордженикидзе) — 2:0, «Динамо» (Ленинград) — «Жальпирис» 2:2.

Ер да дена пар из хьа а хьекъар 5-ча минуте сихьен кхетамца вIаштIехьъьяьккхан тIа отака

Якушнина «Металлурга» нахьашка хьалхьара гол чутоаьш чаккъьккхарца. Цун тIекъаьГа пхи минут йоаллаше а фусамдай полузащитника Вл. Хоруса виййеш яьккхар.

Хьабакъда, по лаьГIаьзар «ТереКа» хьинар. Из юха а атако я. Царех пал чаккйоаьхача хана «Металлургаш» защитникашца вай футболистех цаI штрафной майда чу гIоажа воаьрарх судахочо хьоажаь пенальти чутох А. Сипиков. Цхьабакъда тайе чаккъьлаьр 2:1 счет а йолаш «Терек» хьалха йолаш.

Шоаш чутехача шин бургаца дика хилаш «Терекс» тIоаьлагIча тайме деккаш чина ловзяра сурт — керттерлар ноай-наIарш лорееЛа лаьрхIаа хьаьшаьа. Цхьабакъда на нинъ хержача командашта цуьнах беркат дийнна моттагаш дуьхьа ян. Иштта хилар из «Терекс» а. ШоолагIчу ловзяьнна ший наIарашка ши бургаш чу а техьа котбаьлар фусамлай.

Белгаладаккхо доагIа цу туре хиннаьча:

Ер да царех вийнаьнна: «Пистур» — «Драгман» — 2:0, «Торпедо» — «Памир» — 2 : 1, СКА (Дона тIара Ростов) — «Колхозчи» — 5 : 1, «Таврия» — «Спартак» (Ордженикидзе) — 2:0, «Динамо» (Ленинград) — «Жальпирис» 2:2.

№ 6 ЙОЛЧА ГРОЗНЕНСКИ ГОРОДСКОЙ ТЕХНИЧЕСКИ УЧИЛИЩЕ 1978 — 1979 ДЕШАРА ШЕРА ДЕША ХЬЕХ

Училище кийбгу ер профессеш йола специалисташ: кхаьмаьл товарий продавецаш, промышленни товарий продавецаш, контролераш-кассираш, общественни кхачан товарашн, кондитераш, операторашн, кога гIирса гIатохачча лобораьрарш.

Школан йистехьа хьамсара новькъостий, дуьхьа тхо долча деша, Iомае хьалхьа боакама йола говзаьлаш!

Деша дIаэнарга услоевш:

Поварашн — 10 класс яьккхараш, дешара ха 2 шу.

Промтоварий продавецашн — 10 класс яьккхараш, дешара ха 1 шу.

Кхачан товарий продавецашн — 10 класс яьккхараш, дешара ха 1 шу.

Контролераш-кассираш — 10 класс яьккхараш, дешара ха 1 шу.

Сберегательни кассашта болх операторашн — дешара ха 1 шу.

Кога гIирса лобораьрарш — дешара ха 1 шу.

Деша воаГIаьчунга хила деза:

Аттестат е дийша хилара тешаш (подлинник)

Школера сина характеристика.

ДIз фотораточка (3 х 4):

Паспорт.

Прозовенний группанна дIаэнарга сецца городе балхан болз наьх.

Училище дIачуйнаьрашта 30 сом стипендия тел.

Училище болх беш я кружокашн: спортивнаьа, хоровой, инструментально-вокальни.

Училище дIачуьнаьш экзаменаш яла езаш.

Училище чакхъьккхачуьнна тIекъаьГа лецархой балхи дIаэнаьжбу г. Грознерча предприятешца а республикан арамца а.

ДУЬЛА ТХО ДОЛЧА ДЕША!

Училища адрес: г. Грозный, 37, Киевски ул., 45. Училище воаГIар на веза № 1 йолча троллейбусаца «Спокойная» яьхна на сецца цхьаьчагла.

Телефон: 3-58-27.

КОНКУРСЕ ДАКЪА ЛАЦА!

Нохч - ГIалгIай АССР республикански теннкий театро дIаэнгайхьаьо нохчийн гIалгIаьн къамел бола, цIена ньна мотт хоаш, юкъера образованин болам, театре болх бе хоарглаьнна бола нах актерий - стажерий группе дIаэнзбаьра йолча конкурс.

Театра адрес: г. Грозный, Орджоникидзе цIерагIа проспект, 99. Телефон 2-08-81.

ТЕЛЕВИДЕНИ

15 июнь

I ПРОГРАММА

8.00 — «Хаа». Информационни программа. 8.35 — ГIуйранна гимнастика. 8.55 — «Зоькенна доаза бераьгI». 9.40 — «Юха а Аннисин». Телевизионни художественни фильм. 10.45 — «Кхаьжа тешчеш». Телевизионни обозрени. 15.30 — «Валентина Терешкова» яха телевизионни документальни фильм. 16.00 — «Юха а Чеченс вуьнаьнна». Яха передача IIIнах искусствоедеге доктора М. И. Строгене. 17.05 — «Москва а москвичаш». 17.30 — «16-негара 16-негга кхаччалаьн». Ленинградера передача. 18.00 — Керлачарна. 18.15 — «Котлаьс яха полезная почта. Передача Iалхуьр Советски Союза Турпала бохьонхочо В. В. Карповна. 18.30 — «Сх Кармен». Телевизионни музыкальни фильм. 19.00 — «Юха а Аннисин» яхача телевизионни художественни фильм. 19.50 — «Юха а Аннисин» яхаьа телевизионни фильмера. 20.50 — «Кх». Информационни программа. 21.30 — «Iо цIерагIа бе». Эстрадни программа. Интервиеннен. 23.05 — Телевизионни документальни фильмий программа. Нистехьа-керлачарна.

II ПРОГРАММА

18.00 — «Гуш йоаьа патруль». Iилмаи - популярни фильм. 18.10— «Йоаьа а ГIалгIайгI йоаьаьа». Информационни программа (орсий, ГIалгIаьй метталл). 18.30 — Техническ информаци хоамаш. 19.00 шера аьлаг чуецаш дIа-юха. Лезгин ханна кийчъьра хьалхьаьнна. 18.45 — Атеистически темаеч. «Хьа кхеа ха хьаьй ер е, лоаьаьн ахьаьсагIа» (ГIалгIай метталл). 18.55 — Киножурнал. 19.05 — «Йоаьаьй чIеьаьн» яха кинохоаьта йола программа (нохчий метталл). 19.35 — «Цхьаьн ворхIаьнна». Эстрадни программа (нохчий фильм. 19.45 — «Вай уьнаьлIен дерзкий» (нохчий метталл). 20.15 — «Одлаьаьрна а оьхьаьрна а по-иной «ГIалгIа да». Документальни фильм.

РАДИО

15 июнь

РАДИО РАДИО ДIа 16 июнь

6.30 — «Болхлой вахар» яха радиогазета (ГIалгIай метталл). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Аварин. 7.10 — Республикан газетий обзор. 7.35 — Хоамаш. 8.25 — «ДотгаГIен концерт» (ГIалгIай метталл). 9.15 — «Общественни порядок дерзеш» яха радиожурнал. 9.35 — Аварин. 9.45 — «Произвоьства кхоачашан а дарех пайда ишшта ян а?». Гудермесерча хьоьрчаьлгIен лерхIа заводера передача (ГIалгIай метталл). 17.00— «Хьоьа да Даьхе, салтечуьн доГ» (ГIалгIай метталл). 17.20 — Аварин (нохчий метталл). 17.30 — «Злобина методагIе». 7-ча ГIиплошьара монтажни комбинатера передача. 17.45 — «Хьаьт IIачиййаьчча пункташца». Репортаж. 18.00 — Керда хьаьжаш (эрсий, нохчий, ГIалгIай метталл).

16 июнь

I ПРОГРАММА

8.00 — «Хаа». Информационни программа. 8.35 — ГIуйранна гимнастика. 8.55 — «Зоькенна доаза бераьгI». 9.40 — «Юха а Аннисин». Телевизионни художественни фильм. 10.45 — «Кхаьжа тешчеш». Телевизионни обозрени. 15.30 — «Валентина Терешкова» яха телевизионни документальни фильм. 16.00 — «Юха а Чеченс вуьнаьнна». Яха передача IIIнах искусствоедеге доктора М. И. Строгене. 17.05 — «Москва а москвичаш». 17.30 — «16-негара 16-негга кхаччалаьн». Ленинградера передача. 18.00 — Керлачарна. 18.15 — «Котлаьс яха полезная почта. Передача Iалхуьр Советски Союза Турпала бохьонхочо В. В. Карповна. 18.30 — «Сх Кармен». Телевизионни музыкальни фильм. 19.00 — «Юха а Аннисин» яхача телевизионни художественни фильм. 19.50 — «Юха а Аннисин» яхаьа телевизионни фильмера. 20.50 — «Кх». Информационни программа. 21.30 — «Го цIерагIа бе». Эстрадни программа. Интервиеннен. 23.05 — Телевизионни документальни фильмий программа. Нистехьа-керлачарна.

II ПРОГРАММА

18.00 — Мультфильм. 18.10 — «Нохч - ГIалгIайгI гIоаьа». Информационни программа (орсий, нохчий метталл). 18.30 — «Йоаьа ГIалгIа а бола» яха телекечин (нохчий метталл). 18.45 — Киножурнал. 18.55 — БЛКСМ «ХуьнгI журнал. 19.05 — «Йоаьаьй чIеьаьн» яха кийчъьра хьалхьаьнна. 19.45 — «Массаьне а хIарне а гIулаьхх» (нохчий метталл). 19.25 — Документальни фильм. 19.35 — «УьнаьлIен дерзкий» яха программа (нохчий метталл). 19.55 — «Цхьаьн ворхIаьнна». Эстрадни программа (нохчий фильм. 19.45 — «Вай уьнаьлIен дерзкий» (нохчий метталл). 20.15 — «Одлаьаьрна а оьхьаьрна а по-иной «ГIалгIа да». Документальни фильм.

Тахан республике гIоаьлен Грозней хуьвалуьр морзаш а йолаш, лежкеьч тIехьаГа доГIа а делхаш, цкьайолна хана теха а делхаш, малхбузсаьрца секунде 7 — 12 метр чIоагIа мух а хьекъаш хилен фегара температура республике 23 — 28, Грозне 25 — 27 градус йIоаьхьа йолаш хилен гарлу.

Хьоаьна хуьвалуьр морзаш а йолаш, юкъ-юкъе доГIа а делхаш, къьлбехьен-малхбузсаьрца секунде 5 — 10 метр чIоагIа мух а хьекъаш хилен фегара температура бийсана 10 — 15, дийнахь 20 — 25 градус йIоаьхьа йолаш хилен гарлу.

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364051, г. Грозный, Ленина, 9 (3-гIа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам. — 3-39-11; бекткокъаьна секретара — 3-34-38; партийни хьахаьн культура отделе — 3-61-46; промышленности отдела — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отдела—3-74-68; бухгалтере — 2-54-30; корректорске — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364051, г. Грозный, ул. Ленина, 9 (3-й этаж). Телефоны: редактора — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-38; отдела партийной жизни и культуры — 3-61-46; отдела промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства — 3-42-28; отдела писем — 3-74-68; бухгалтерии — 2-54-30; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттен деношка

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул Маяковского, 92.

Заказ № 4525.

СФ05188.